

...vredništvo... na Travniki št. 277. l. nadstr. (ono skrbi tudi za razpoložljivost)... Prejemajo se zaplata vsakora na ohranila tudi v neslovenskem jeziku.

...vredništvo... na Travniki št. 277. l. nadstr. (ono skrbi tudi za razpoložljivost)... Prejemajo se zaplata vsakora na ohranila tudi v neslovenskem jeziku.

DOMOVINA.

L I S T

...izhaja vsak petek: ... Naročnine za poltako vrednata za celo leto 2 gold., za pol leta 1 gold. ... Posamni listi se prodajajo v Gorici pri bukvarji g. Šolca na Travniku po 4 solde.

posebno za primorsko-deželno, pa tudi sploh slovenske zadeve.

IMENA IN PRIIMKI

Popularno-znanstvena imenoslovska razprava. *)

Med vsemi rečmi, ki jih imenuje človek svoje, je ime njegovo prva in, ako smem tako reči, najlastnejša lastnina. Ime je lastnina oseba in pravem in očam pomenu. Po imenu se odlikuje človek, kot duhovno in pametno bitje, od živali, ki prav za prav imen nima; razločuje se, še preden se zbudita v njem pamet in um. Po imenu se loči in razloči kot oseba ali individuum od razpola ali plemena. — Z imenom, ki ga dobi, sprejme, še preden se je jezika, tega božjega dara zavedel, cerkev jedočega v svojo naročjo in v družbo svojo. Ob milom glasu imena se zbuja v njem zavest in, ko je že davno hobotna trava gomila njegova (zarasla, živi še na roke njegov spona v imenu njegovem).

In potem, kdo bi moči ne poznal, ki je ima človeško ime v vseh razmerah življenja? Ime otrokovo je nar. sladkeje, veselje, naj slajša radost ljubeznjivo matere; v ime svojega življenja zakopava ona vse mišli in ne spominja se več prejšnjih brikosti. Ime za ročeno devico čisti, požlahtnjuje in oslajšava spolne nagnje in spolno ljubezen; ime je palladium zakonsko zvestobe. — Ime je temelj in podlaga vseh pravnih in postavnih razmer. Na ime se opira lastnina in posestvo, vsa čast in slava, dostojanstvo in plemenitstvo. Še celo

*) Leta 1861 ob petkih v postu je bil napravil vodja tukajšnje višje realske, gosp. Fr. Villicus popularne govore o raznih znanstvenih predmetih v ital. slov. in nemškem jeziku: 22. marca istega leta je imel tudi vradnik „Dom“ slovenski razgovor, ki se je pričel v isti namenu. ... Znan je namreč, kako profanum vulgus častljiva slovenska imena pači v izgovarjanju in še bolj v pisanju. Da bi našel nemu oskrbovanju tek osebno-marodaki svetinj, zlasti z ozirom na Slovence, kolikor toliko v lokom prišel, to je bil in je pisateljev namen. ... Sicer pa je ta monografija sama sebi cilj in namen. Pis.

življenje in smrt sta odvisna od imena, namreč od osebno-polnega lastnoročnega podpisa vladarjevoga.

Eno samo bitje je brez imena, On, ki je na Horobu izgorečega grma govoril: „sem, kdor sem“; ali v našo zveličanjo nam je bilo vendar le „Ime“ odkazano: tisto nar. svetejšo, neizrokljivo ime, kateremu se nabosa uklanjajo in zemlja in pred katerim se tresejo peklenški duhovi. Po vsi pravici smemo se tedaj ponasati s svojimi imeni: ona so jedro osebe naše.

Ako se ozremo enmalo po zgodovini, najdemo, da manj kot so ljudje sprideni in popačeni, bolj prosta, izvirna in ponaturna ko so ljudstva, več spoznavajo ceno in važnost svojih imen. Bolj globoko ko sezemo v starodavnost uvažaj, več pomembna in bistroumna so imena. Vse ponos, vse hrepenenje, vero svojo in alotnost, sploh vse čutenje življenja se polagata prvotna ljudstva v svoja imena. Zaveljjo tega imajo pa tudi raznih psihologične pomembe nar. večo mitologično, zgodovinsko in jezikoslovno važnost. — Imena so velikokrat edini ostanki umrlih in črpnih jezikov, enaki hrođu ali kostojaku predpotopnih mamutov, mastodontov in megaterjev; ostanki, zasuti s peskom, ki so ga nanese valovi, — valovi zgodovine jezikoslovskega razvitka. Da, to so imena ne le osebna, temuč tudi imena krajev, gor in rek: dragoceni ostanki so iz davno minulih časov.

Med naj imenitnejše in čudnejše zmožnosti, ki jih je modri Stvarnik vdahnil v človeško dušo, je jezik. Po tem neprecenljivem daru se odpre pametni stvarni neizmerno brezno božje modrosti; in preiskovanje jezikoslovnih postav je človeškemu duhu ravno tako pristojno, kakor zvezdoslovje, ki je utrgalo in v postav vklebilo, rekel bi brezštevilne svetove na nebu. Polje jezikoslovno pa je silno široko. Odkar je Humboldt Evropo obogatil; odkar je J. Grimm svojo zgodovinsko-grammatsko zakladnico odklenil, odkar je naš Miklošič slovanskemu jezikoslovju svoje moči posvetil, graso je ne davno vsajeno drevo, ki se mu linguistika pravi, in močno postalo tako, da že na vse strani veje in vrbo poganja. Naj mlajša veja linguistike, polna cvetja, je onomatologia ali imenoslovje.

(Dalje prih.)

GOSPODARSKE SKUŠNJE

Mrastova sviloprejka (bombyx yama-mol) in kako se redi.

Omenili smo v listu št. „D.“ nekaj o skušnjah z novimi svilodi (kavalirji) v Sloveniji, danes naj podamo bravecem še nekoliko skušnjah opazb ukega družega sviloredca g. Karola Liebenochla.

1. Samo (jajčca) naj se hrani čez zimo v hladnici ali pušici, ktera naj ima vse polnomajhne lukaji

za zrak; hrani naj se na kakem zračnem, suhem kraju, kjer je od 0 do + 8 R. stopinj gorkote, za to, da se ne spridijo, pa tudi črviči pred časom ne izvalijo.

2. Brž ko začne hrastovje spomladi zeleneti, naj se dene seme na kako tako mesto, kjer je 12 stopinj gorkote, v 10 dneh se črviči izvalijo.

Da se očistijo in jajčca, ki se mord v keplicah držijo, razpravijo, naj se spirajo v ne prav mlačni vodi (14 stopinj); rabi naj se pri tem kako pero in oplahavajo naj se z vodo v situ. Na to naj se razširijo na čistem, suhem prestralu (rjuhi), in kedar so že precej posušeni, naj se še rablo z roko tje in sem povaljajo, da se do dobrega posušé.

Tako pripravljena jajčca spravi, po kakih 100 skupaj, v majhno sitca. Taka sitca se lahko naredijo iz lepenke (kartona, pópánega papirja); dosti, da so en palec široka. Na enem koncu se ovijejo in zataknejo s svilnato tančičo (tulom), blizo unega, odprtega konca pa naj se vtakne en dratič skoz, za kateri se sitca na hrastove veje obesi.

Ko je sitca tako napravljeno, pustijo se svilodi lahko kakih 8-9 dni v njem, tor jih ni treba še dovati na veje, pa vsak tretji dan se morajo jajčca skoz nekoliko minut v 14 stopinj topli vodi kopati, na prtu sušiti in nazaj v sitca spravljati. Med tim se denejo v sklenico, (flaške) z vodo napolnjene, zelene hrastove veje; sklenično grlo se dobro z bombažem ali s čim takim zatakne, zato, da noben črvič v vodo ne pade, in konec osmih dni se sitca tako na veje privežejo nli pritaknejo, da črviči, ko se izvalijo, brž blizo pero najdejo.

Brž ko je zunanji zrak več kot 12 R. stopinj gorkak (navadna toplota spomladanskega časa), je treba okna tiste sobe, kjer se svilodi valijo, odpreti; če pa ni zunaj še tako toplo, se mora v sobi zakuriti, kajti čist zunanji zrak je tej divji sviloprejkji prav potreben.

(Daljs prih.)

DOPISL.

Z Goriškega. 5. avgusta. — Kako, da so tako redki dopisi iz Istre?! — Zakaj nam ne dopisujete brati naši ondašnji? — Saj ste si poknežena grofija Goriška in mejna Isterska sestri po zgodovini. Zakaj bi si v sedanjih časih pak tako ptuji bili druga drugi? — Jezik vaš ni našim Slovincem tako nerazumljiv, kakor mord mislite. Tudi pri vas se ne manjka možakov spretnih v pisanji; poprimite se tedaj organa skupnega, naše „Domovine“. Rada vam bo ona svoje predale odpirala, saj se vam je ponudila sama že v začetku. Tudi vem, da je Istra našim krajem v marsikakem oziru lahko v zgled. Ko sem preteklo v igred za kratek čas po nekem opravilu izhodno Istro obhodil, preveril sem se kako resno da duhovščina in občinska predstojništva ljudske učitelje podpirajo v njih težavnem poklienu, pa tudi kako ojstrò, p. kar poljsko policijo zadene, se pazi na to (med drugim), da se ljubi tiči ne zatirajo. Slišal sem sam, kako da je neki srejski predstojnik z zaporom žugal nekemu preganjavcu slavčeka. Kako pa pri nas? — Brez kazni poredni pastirji tičja gnjezda pokončavajo.

Izhodna Istra ob bregu Kvarnerskega zaliva — dal krasna je deželica! kakor p. okoli Lovrane, (kjer se mi je reklo, da v okolici po kostanjevih borših pride-lajo toliko marona, da do 40000 tor: na leto zanj potegnejo), Abacije itd. Vredna je res, da jo visoke osebe včasih z nazočnostjo svojo počasté. V Lovrani p. je ploščica v spomin vzdana, kjer je pred nekimi leti pod košatim drevesom kralj Saksonski počival. Tudi iz naše slavne cesarske rodovine nadvojvode včasih nekteri te kraje obišejo, se mi je reklo. — Severna Istra pak, okoli šrarske ceste, se mi je jako ravna zdela. Malo popotnikov — tam zapaziš. Le kak samotni Čič te pozdravi mimo gredé z: „Hvaljen bod' Jez's in Marija“;

ali kaka samotna devojka na paši skoraj jokaje pje: „Mila moja majka“.... Tū pa tam išče kakā drobna ptica, trudna svojega pota, kam bi se vsedla, in po-diva potle obirajo se na električnem dratu. Tija je vsa kamnita okolica, res „Arabia petra“ naših krajev. — Le ona nemila dogodbica mi je nekoliko motila vose-lje na potovanji. Ko sva se namreč s prijatlom po ce-sti proti Novemu gradu (Podgrad) nekoga vročega po-poldne vozila in hotla neko tamošnjo zapornico (štran-go) prestopiti, nama mitničar pred nosom zapornico za-pre, pitaje naju po cilju najnega potovanja, po imenih, značaji, domačiji in kaj vem, kaj še. Čudno se mi je to zdelo, pa tudi zelo neprijetno bilo, tamo na solnel sirovemu cestninarju odgovor dajati, in dragi čas trati-ti, ker sva mislila tlati dan še daleč priti. Jez kar urno v žep sožem, da cestnino plačam. A mifar neizprosljiv je mislil več na viši policijski poklic nego na zaničljivi dnar, rokši da mu je došlo po žandarmu povelje, po-potno vozove ustavljati. Legitimacijo mu tedaj pomolim, pa čudi se braloc! — moj Cerberus odnika, da čitati ne zna. Kaj tedaj početi? — kako naprej iti? — Ker časa zgubljeni nisva mogla; prosiva ga naj se k nama vsede in se do okrajne pravice v Kastelnovo polje, ako nama ne zaupa. Todá ni bilo mu po volji. Sedaj jamova se s prijatlom nad njim hudovati, in potem še le po dolgem pričkanji, kakor da bi se mu ne hotelo počasi potno ranto k višku spuščati. — *) Jo li bi ne bilo prav, ko bi dotična pravica saj takega moža v opazovanje pot-nikov (ako bi bilo tega tamo treba) postavila, ki bi vsaj legitimacijo prebirati znal? — No dvomim nad poštonjem unega reveža; pa saj nisva celo najno pot po šrarski cesti no jednega potnega voza srečala. Zve-čer kasno sva se s prijatlom v neki gostivnici blizo Kastva na šrarski cesti odpočila, kjer nama je gostilni-čar, gospod M. (blaga duša, on in njegova gospa) prav vljudno postregel in nam bližno pot na Reko in Lov-rano razlagal: Hvala mu lepa! —

Iz Tomaja. Kar sem v št. 31. „Domovine“ bral o *Astramontani*, bilo mi je čez vse všeč. Jez sem si dal potrditi kakor pravo to zelišče, ki se tod okoli To-maja lahko najde, po rajncem g. Miklavu Cicu (Zitzu), dekanu v Teržiči (Monfalkonu). Poslal sem bil nam-reč temu gospodu eno stebelca tega zelišča v pismu po pošti, ino prejel od njega list, ki ga kakor žlahten spominek še zdaj hranim. V tem pismu mi je potrdil zvedeni gospod dekan, da zelišče, ki sem mu je poslal, je zares prava *Astramontana* ali botaniški imenovana „*Inula*“, pa dostavil, da pod imenom „*Inula*“ je več sort zelišč, katere so si po barvi, po peresih in po ste-belci dosti podobne. Prava *Inula aster*, ali *Astramonta-na*, piše on, raste le v suhih, goratih, kamnitih krajih, kjer solnce bolj pripeka; da ta oveti le v drugi pol-ovici junija, druge sorte pa avgusta ino septembra. Dru-ge so voljneje in mastnejše, kedar jih z roko primemo; prava *inula* je pa na stoblici ino na pirji bolj trda ino ojstra.

Izleček iz tega zelišča, pravi pismo, se pa tako le naredi, da se to zelišče pri tleh poreže, po tem na drobno skosi, in dene v lonec ali v kotel, da dobro zavre, da zelišče mehko postane; potle se voda v drugi lonec ali kotel ocedi, omehčano zelišče v to ocejeno vodo dobro dobro otisne ino ta ocejena ino otianjena voda se spet kuhat dene, da se dosti pokuha, prej v večji, potler zmiram v manji ino manji posodi tako dol-go, da postane ta pokuhani sok kakor redek močnik, ino barvan kakor črna smola; ino kedar se ohladi, de-ne se v cinjaste ali zemljene posode, kjer se utrdi ino leta in leta dober ostane. Rabi ali nuca se pa tako, da se vzame za en vinar tega izlečka, se z ogretim

*) Ruška emisija (?) sta bila, prav vama bodi.

nožem na en košček platna raztegne ino človeku ali živini na rano, kjer je upličena, postavi; ravno eno toliko izlečka, to je, za en vinar ali kakor je zdaj, za pol solda, se dene v eno malo gorko vodo, se zmehča, da se raztopi ino se da vpičenemu človeku ali blagu (živini) izpiti. Vsakih dvanajst ur se to ponavlja, ino, če se to preči po vpičenju začne, v dveh ali treh dneh je vpičeni spet zdrav; če se pa to zdravilo začne kasneje rabiti, naj se vsakih dvanajst ur jemlje; in bolje, da se pije, kakor na rano stavi.

Kar zadeno drugi način (vižo), to zdravilo proti strupenini napraviti, je ravno tak kakor g. Fl. v „Domovini“ pravi, s tim razločkom, da se zato namesti tropinskega žganja, vinski cvet (spirit) rabi. S tim zdravilom se v okom pride tudi, kedar komu roka ali noga tako grdo oteče, kakor da bi to od strupenine bilo. To se pa tako dela, da se od tistega od astramontane odcejenega vinskega cveta, kateri se mora v z zamahom dobro zamašeni sklenici (flaški) hraniti, na en polič vode le 20 kancev, na en bokal 40 kancev kane; v tej vodi se bleki starega platna močijo ino mrzli na otečeno roko ali nogo stavijo; to naj se ponavlja zaen drugoma ino ozdravilo se bo. Samo če je šena (rožepila) se ne sme kaj takega delati, ker se ne sme močiti.

A. U.

W Volčah 7. avgusta.— A. M.— Dno 6. t. m. smo imeli v Tominu učiteljsko konferencijo. Razgovarjali smo se o naslednjih predmetih: 1) Naj se razvija nauk načina in pove, je li veliko ležeče na načinu učenja; ter naj se navajajo pogrčki, kojih treba se ogibati. 2) Naj se obširneje razlaga način potreben k rednemu branju. 3) Naj se razkazuje, z ozirom na vsakdanje potrebe, korist računstva, posebno onega iz glave ter dodajo kakšni zgledi posebno umetnosti s prehitljivej.

Pričujoči so bili, domača učitelja in oba katehista pa nekteri učitelji duhovskega stanu iz okolice. Pizarij je g. A. Makarovič. V razgovorih se je posebno odlikoval č. g. dekan J. Doljak, kot predsednik, s temeljito, pa jedrnato besedo. — Konferencija, ki je od 10—¹/₂ ure trajala, gotovo ni ostala brez dobrega uspeha. — Šolska izpraševanja se pričnejo v naši dekaniji 19. t. m. v Drečenci in se končajo 11. dr. m. v Tominu.

DOMAČE VESTI.

a.) Cerkvene.

iz Gorice. V nedeljo 11. t. m. je imel pri č. 00. kapucinih novo mašo mašnik tega reda, O. Marko Cristofaletti, Goričan.

— Za fajmoštra v Ajelu je imenovan prč. g. Anton Cernic, duh. pomočnik pri sv. Ignaciji v Gorici.

— Pretekli ponedeljek so začeli zidati s cerkvenim premoženjem v (goranji) Vertobji (blizo Gorice) novo cerkev; sedanja stara ostane za presbiteri. Zvedenost č. g. vikarja Fr. Mozetič-a v stavbnih zadevah nam je porok, da pojde delo dobro od rok.

b.) Raznotere.

Deželni odbor je poslal ministerstvu krepko očitbo zastran razpisane vodjeve službe na tuk. c. k. normalki, v kateri turja, da mora med pogoji tudi znanje slovenskega jezika biti.

OGLED PO SVETU.

O delovanju ogerske in dunajske deputacije do sedaj druzega ne vemo, kot kje in kedaj se shajajo, in po koliko ur njune seje trajajo! Ogrri namreč nečejo, da bi se že zdaj razglasila obravnava. — Francoski ce-

sar se ima srečati kedar se vrne iz Salzburga tudi s pruskim kraljem. *) Menijo, da to utegne pomeniti mir. — Na otoku Kandiji se bojuje samih 6000 vstajnikov zoper 50 tisuč rednih in 10 tisuč nerednih turških vojakov in vendar niso do zdaj Turki še nič posebnega opravili. — Bolj in bolj se kaže, da se hoče kolera, kakor druge bolezni vdomaćiti, pa da le včasih zopet svojo azijsko divjost pokaže. Meseco in meseco je že, kar beremo, da v Italiji—severni in južni—tá več tam manj, ljudi napada. Ni davno, kar se je bila v Varšavi vgnjezdila, o Črnigori in Dalmaciji smo že enkrat govorili; zdaj pa je še dalje hujša. V Trstu jih je bilo že 43 napadenih; umrlo pa jih ni ko polovica. Na Črnogorskem je požrla že čez 15000 ljudi, med temi tudi knezovega očeta Mirko-ta Petrovič-a, čigar ime slovi po vsem svetu; on je namreč nar hrabrejši vojvoda črnogorski in njegova beseda v vladarskih zadevah je bila naj tehtnejša. Nar strašnejše pa je, kar se piše iz mesta Albano na Rimskem. V to mesto se preseljuje po letu viša rimska gospoda, ker ni ga bolj zdravega kraja kot ta. In vendar se je tá tako na naglem kolera začela, da jih 7. avg. že 100 zbolelo; mnogi so ostali po poti ali v cerkvi na enkrat mrtvi, kakor da bi jih bila zadela strela. Vse je začelo bežati iz mesta, mnogi pa so po poti umrli; pogrebci niso hoteli mrličev pokopavati. Med prvimi umrlimi je bila (pregnana) neapolitanska kraljica-vdova Marija Terezija, rojena nadvojvodinja avstrijska, sestra nadvojvode Albrehta (kteremu se je unidan hči opekla in umrla); umrl je tudi škof albanski, kardinal Altieri, ki je bil pritekkel iz Rima svojim Albancem na pomoč. Duhovnika, ki je pri umirajoči kraljici molil, je zgrabila kolera tako naglo, da ni mogel svojega opravila opraviti. En oddelek papeževih vojakov, zuavov, se je memo Albana potovaje sam v pomoč ponudil, in ti vrli vojaki strežejo zdaj bolnikom in pokopujejo mrtve. — Truplo ces. Maksimilijana je izročeno pruskemu poslancu Magnus-u.

Poslednji dnevi

cesarja Maksimilijana v Mehiku.

(Dalje).

14. junija ob 9. uri popoldne je prišel en Eskobedov adjutant po belgijskega, italijanskega, francoškega poslanca namestovavca in mene in nas je peljal v glavni stan. Tá so nam naznanili, da moramo Kveretaro v 2 urah zapustiti; vzrokov, zakaj, nam niso povedali. Komaj smo imeli še toliko časa, da smo to cesarju skrivši naznanje dali in svoje reči pospravili in že nam dojde drugo povelje, da moramo nemudoma, tisti hip mesto zapustiti. Četiri ure po tem smo že sedeli v kočiji, ki smo si jo bili sami najeli; Eskobedov adjutant nam je izročil skupen potni list za v Kvantitlan-Takubajo in po generalovem ukazu pristavil, da, če pri ti priči mesta ne zapustimo ali pa, če se v naslednjih 7-8 dneh povrnemo, nam pojde za glavo. Po zelo težavnem potovanju smo došli 16. junija zvečer v Takubajo. Tá smo zvedeli, da general Marquez še zmiraj ne misli Mehika Juarezovim izročiti, (da si ravno je vse vedel, kaj se je s Kveretarom in v Kveretaru godilo), marveč, da ljudi neusmiljeno dere nalaga je jim kontribucije za vojsko; med tim pa, da prebivavce mami in goljufa z izmišljenimi zmagami cesarskih, in da napoveduje, da ima priti cesar dan na dan pred Mehiko rešiti je republikanskih oblegavcev. Lakota v glavnem mestu je bila grozna in že blizo tretjina prebivavcev je bila ubežala v bližnje vasi zunaj me-

*) Nar novejšo je to, da prideta tudi italijanski poslanec na Dunaji g. Baral in bivši minister in general Lamarmora franc. cesarja in cesarico v Monakovo pozdravit. — Napol. pa pride že le v ponedeljek v Bajcburg. Vr.

sta, ki so jih imeli v lasti republikanov; že so se bilo tudi vnelo kužno bolezen v mesto. V Iezišči Juarez-ovey pred mestom je bilo vse razkadeno zavoljo trdovratnosti Marquez-ove in družih cesarskih generalov; srdili so se tudi nad plujimi evropskimi (našimi avstrijskimi) vojaki in častniki, ki so bili v cesarski službi. Notili so se, da vse pobijejo, kedar mesto vzamejo. — (Dajša prih.)

SLOVSTVENE ZADEVE.

V zboru „Maticem“ 7. l. m. je gosp. predsednik dr. Toman spregovoril nekatere besede o razvoju slovenstva sploh in našega posebej, ozert so na pričetu jugoslovensko akademijo z voščilom, da naj bi srečno napredovala z Božjim blagoslovom, pozdravil goste in „Matico“, ter pričel sejo. Tajnik g. Lesar je nato čitajo sporočilo povedal, da med drugimi rokopisi je „Matici“ ponudeno „slovensko naglepisje“ (stenografska) in gorško-slovenska slovnica. Udov je 1206, lausko leto jih je pristopilo več kot predlanskim; pričujočih je bilo nekako do 60. Premoženja ima naprava čez 26.000 gl., za natis knjig ostaja 2-3000 gl. za prihodnje leto. Na predlog dr. Tomana in prigovor dr. Bleiweisera je zbor željo izrekel, da naj bi Koseski svojo pesmi izročil „Matici“. — Dr. Zupaneč je potlej prečital proštevno. Dr. Toman je nasvetoval, naj bi bilo zadaj v Ljubljani več in zunaj manj odbornikov, ker so lahko nameri, da se pri posvetih njih zadostno števílo pogreša. (Ali bi ne moglo pa zunaj ravno to število ostati, če se todi znotraj zmožijo?) — Enajsteri izvoljeni odborniki so gg.: Dr. Kosta, Lesar, Maru, Praprotnik, Šolar, dr. Poklukar, dr. Hočevar, Einspieler, Cognar, Cigalo, dekan Gradljan. Po nekaterih denarnih posvetih je predsednik zbor sklenil z voščilom, da bi se v prihodnje več udov seje vdeleževalo. Marsikateri prav dragi stajarski in drugi gosti so nas bili obiskali. Pri gozbi in petju zvečer je bilo pričujočega velika ljudstva. Dan!

V gimnazijskem programu iz Novomesta je Istos spis, ki nam je v sedanjih okoliščinah potreben, kakor ribi voda. Zbogova v slovenskem pisanju je že taka, da se človeku stadi brati, kar nekteri pišejo; tako prisiljeno je vse, tako nenaravno, nelogično so besede razradjene. Vse to skor so naredile tiste nesrečno enklitike in napočna njih raba. Evol slavnoznani prof. O. Ladislav Hrvat nam je podal nauk o rabi enklitike in spleh „pravila za pisavo.“ Nekteri mislijo, da ni dovolj „nobel“, modérno in pa-učeno, če ne pišejo n. pr. „Vsi povabljeni gostje bili so židava volje, samo nad enim videlo se je, da mu gostarija ni bila po volji.“ To pa je napačno, zato ker ni še nikdar, noben Slovence, tako govoril; pravo je: Vsi povabljeni gostje so bili..... so je videlo itd. — O. Ladislav nam piše, da je dal 50 iztisov svojih pravil posebi natisniti ter želi, da bi se jih vlasti mladi duhovni v smeniščih naročili, da bodo enkrat pridigo pravilne, in da se ljudje pravega slovenskega duha navzamejo. (Kdor hoče „prav. za pisavo“ naročiti, naj se obrne do g. spisatelja v Novomestu.)

Uradni oznanilnik

Das 16. avg. in 12. sept. l. l. bo premoženje Jas. Karetica v Ljeka, cenj. 548 l. pri c. k. okr. sodnji v Tominu po očini dražbi na prodaj. C. K. okrožna sodnja v Gorici razglša, da je razpisal konkuro na premoženje Alojza Čelhot-a iz Gorice, in so upniki njegovih do 19. okt. l. l. povabljeni, svoje terjatve pisмено izkazati; 21. okt. pa bo poravnava pri javno tej sodnji.

Borsni kurs na Dunaji 14. avg.: Metaliques 56:80; naredno posojilo 67:40; London 125; adzjo sreha 122:15; cekini 5:95.

Hoterijske številke zadnje vrdig-

mjene: V Gradcu 7. avg.: 39, 6, 74, 50, 77; na Dunaji 7. l. m. 20, 10, 68, 70, 72; v Trstu 14. l. m. 1, 50, 68, 17, 80. — Prih. vzdigavanjo: V Gradcu in na Dunaji 21., v Trstu 24. l. m.

Litnica vredništva. B. A. S. Propozico doh (zavoljo pravila).

Podpisana bukvarnica priporoča p. duhovščini in volakim predstojništvom obilno svojo zalogo za tolska darila primernih knjig v slovenskem in nemškem jeziku.

V Gorizi meseca Julija 1867.

K. S. S. S.

Höchst interessante Publication!

Im Verlage der gefertigten Anstalt erscheint binnen Kurzem ein Album mit 200 photographischen Portraits, welche sind

Gallerie slavischer Zeitgenossen.

bilden und nasser den slavischen Herrscher-Familien und den berühmtesten Männern der Wissenschaft, der Literatur und Kunst, die hervorragendsten slavischen Helden, Staatsmänner und hohen Würdenträger umfassen wird.

Das Album, elegant und mit reicher Vergoldung in Leder gebunden, wird 200 Portraits enthalten, welche in den vorzüglichsten Ateliers nach der Natur aufgenommen, was Eleganz und Aechtheit betrifft, nichts zu wünschen übrig lassen werden. Jedes Portrait wird auf der Rückseite eine kurze biographische Skizze der betreffenden Persönlichkeit enthalten.

Das Unternehmen ist, wie dies schon aus seiner Anlage und dem für ein prachtvolles Album mit 200 Portraits wüthig ungewöhnlichem Preise sichtlich ist, auf einem großen Kreis von Wohlthätigkeitsangehörigen, und wir glauben uns dieser Bedingung schon im Voraus durch die warme und lebhafteste Sympathie versichert zu haben, welche alle Slaven jedem nationalen, das gemeinsame Werk der Brüderlichkeit und Zusammengehörigkeit für die vielen Unternehmungen entgegenbringen.

Die gefertigte Anstalt, welche seit ihrer im Jahre 1861 erfolgten Gründung viele Werke der Literatur und Kunst erschaffen hat, wovon sich die meisten des grössten Beifalles erfreuten und auf der London-Ausstellung des dreizehnten Königsreichs Preussens, Oestreich und Slovenien mit zwei silbernen Medaillen (der höchsten Auszeichnung) prämiirt wurden, bürgt für eine höchst elegante Ausstattung des Albums und für die Eleganz und Vortreflichkeit der Portraits, sowie für die Richtigkeit des biographischen Textes.

Subscriptions-Bedingnisse.

1. Die Subscription wird am letzten September 1867 geschlossen. Ausser den subscribirten werden nur wenige Exemplare mehr aufgelegt, und das Album wird in den Buch- und Kunsthandlungen nicht zu verkaufen sein.

2. Der Subscriptionspreis für ein Album mit 200 photographischen Portraits beträgt 48 fl. ö. W., wovon 18 fl. gleichwellig mit der Subscription franko einzurenden sind. Daraus erfolgt die Absendung des Albums mit 50 Photographien. Die übrigen 150 Portraits werden in drei monatlichen Lieferungen zu 50 Portraits gesendet, so dass das Ganze in kürzester Zeit in den Händen der p. l. Abnehmer sein wird. Jeder der drei Portraitleistungen wird der Betrag von 10 fl. ö. W. per Post nachgeschickt.

3. Die Versendung der subscribirten Exemplare erfolgt genau nach den einlaufenden Subscriptionen.

4. Jeder slavische Patriot, welcher sich der Mühe des Sammelns von Subscribenten unterziehen will, erhält für je 12 subscribirte Exemplare ein Freianzemplar. Dasselbe ist auch allein Buch- und Kunsthandlungen gewährt, und dazu ein Rabatt von 25% bewilligt. Das Album kann aber nur gegen Baar bezogen werden. à Cond. wird nichts geliefert.

5. Der Name und Wohnort der p. l. Subscribenten wolle deutlich geschrieben werden, damit bei der Versendung keine Irrungen entstehen.

6. Einzelne Lieferungen oder Portraits werden nicht abgegeben.

Die Subscription-Bekündung und den oberschwärzte Subscriptionsbeleg, welche man franco zu senden.

An die slavische literarisch-artistische Verlagsanstalt in Wien, Josefstadt, Baumgasse Nr. 8.